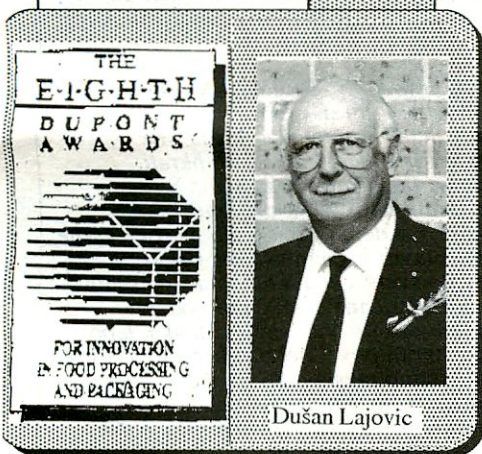

Melbourne - 19. in 20. november 1994
Slovensko društvo Melbourne slavilo 40. obletnico obstoja,
str. 8 in 9

Dušan Lajovic

DuPont Packaging
Award

Nova nagrada
za
**IMPACT
INTERNATIONAL**

Podjetje
Dušana Lajovica
iz Sydneya
Str. 10

Melbourne - na fotografiji spodaj z
levo: dr. Peter Vencelj, Aljaž Gosnar,
Stanko Prosenak in Karl Bevc, ob
koncu svečanega programa ob 40.
obletnici Slovenskega društva
Melbourne. "Mi se imamo radi, radi,
radi, radi..."

Dr. Peter Vencelj
Državni sekretar za
Slovence po svetu v
Avstraliji, str. 9

Melbourne - s proslave 40. obletnice, ki je potekala
pod geslom: "40 let pogled skozi ogledalo."
Na fotografiji tretja in celo četrta generacija -
za naslednjih 40 let...

14-DNEVNIK
Cena \$ 2.00

GLAS
SLOVENIJE

AVSTRALSKI SLOVENSKI NEODVISNI INFORMATIVNI ČASNIK
THE VOICE OF SLOVENIA
THE AUSTRALIAN SLOVENIAN INDEPENDENT INFORMATIVE NEWSPAPER

LETO 2 / št. 40
23. NOVEMBER / listopad 1994

Pomembni datumi November 1994

23/1747. leta je bil rojen baron Žiga Zois, ki je bil dolga leta mecen in mentor slovenske prosvetljske književnosti ter pospeševalec znanosti. V njegovi gostoljubni hiši so se zbirali vsi slovenski tedanji pomembni pisatelji Japelj, Kumerdej, Linhart in Vodnik

23/1852. leta je bil rojen v Spodnjih Lokah pri Krašnji pod Limbarsko goro pisatelj Fran Maselj Podlimbarski. Iz doživljanja avstrijske okupacije Bosne je nastalo njegovo najboljšo delo roman z naslovom *Gospodin Franjo*

25/1844. leta je umrl v Ljubljani znani slovenski botanik Franc Hladnik, ki je med drugim sestavil skoraj popoln herbarij kranjskega rastlinstva, v Ljubljani pa je leta 1809 ustanovil botanični vrt.

25/1914. leta je umrl v Ljubljani skladatelj Davorin Jenko. Njegova glasba je ostala živa in sveža vse do danes, zato nima zgolj zgodovinskega, marveč tudi umetniški pomen

25/1923. leta je umrl v Rogaški Slatini eden vodilnih književnikov v drugi polovici prejšnjega stoletja Josip Stritar. Kot pesnik, pisatelj, kritik in esejist je ustvaril vrsto del, ki so bila izrednega pomena za razvoj slovenske književnosti, marsikatero med njimi pa še danes prištevamo med vrhunske dosežke slovenskega slovstva.

V tej številki:

- Pismo zi Slovenije: dr. Irene Mislj, predsednica Konference za Slovenijo Svetovnega slovenskega kongresa, str. 2
- 40. obletnica Slovenskega društva Melbourne, str. 7,8,9
- Razstava Daniela Leša iz Adelaide, str. 7
- Obisk dr. Petra Vencelja, državnega sekretarja za Slovence po svetu, str. 7
- English Page 10, 11

Začetek in konec vsega je vedno čas, ki nas preganja. Na naslovni strani sem zapisala datum 23. november, ki je bil pravzaprav tudi čas za izid 40. številke G.S. Danes je že 27. november... novo številko komaj zdaj zaključujem. Zgodilo se je tretjič v dveh letih - privoščila sem si soboto in nedeljo (skupaj s SDM - ovcu sem proslavljala njihovo 40-letnico) in tako se mi je čas izmuznil in časopis zamudil za točno teden dni. Vzelo je seveda nekaj dni preden so bile vse fotografije razvite in izdelani "bromidi" ter urejene strani v časniku....Večkrat me ob kakem visokem obisku iz Slovenije nekdo vpraša: ali prideš, boš naredila intervju...? Nihče mi ne verjame, da mi tega splet obveznosti ne dovoljuje - enostavno primanjkuje časa! Dokler bo na mojih ramanih CELOTNO delo za časopis, od priprave, urejanja, tipkanja itd.....tja do voženj k tiskarju in "bromide" fotografskih izdelav, pa spet ponje - k tiskarju in po "bromide" izdelave .... pakiranje, pošiljanje....tu in tam korespondenca z naročniki... administracija in knjigovodstvo, trojna obdelava naročnikov in bančne obveznosti...in, oh, prav gotovo sem še na kaj pozabila. Prištejmo sem še vse privatne zadeve, dolžnosti in obveznosti pa tudi bolezn!

Zgoraj našto me, žal, oddaljuje od bistva mojega dela - od novinarstva. Zato apeliram na občasne sodelavce in na vse Vas, dragi Slovenci, pomagajte mi! Skupaj zasejmo dobro voljo! Napišite vsaj kratko poročilo o kakem važnem dogodku, pošljite fotografijo... V časniku bo objavljeno tisto, kar nam boste poslali.

iz dnevnika

Stanke Gregorič

urednice

Pa še to: Glas Slovenije je informativni časnik, so me opozorili. Res, zato se bomo poskušali v bodoče držati kar se da kratkih informacij; prosimo ne pišite dolgih pisem, ne pošiljajte dolgih sestavkov - uredništvo si bo vzelo to pravico, da bo take sestavke in pisma skrajšalo. Pišite nam kako Vam je všeč časnik, kaj bi radi brali, kaj Vam ni všeč? So črke morda za Vas - ne tako mlade - premale in jih težko berete? Saj veste zakaj so male - zato, da Vam lahko na tak način posredujemo čim več novic in zanimivosti.

Časnik se lahko torej samo z Vašo pomočjo "redi"... ali pa tudi "hujša"! In ne pozabite: Glas Slovenije je list vseh vas - živi za Vas in zaradi Vas - dragi avstralski Slovenci! Srčno dobrodošli vsi novi naročniki, vsem, ki so poravnali naročnino pa najlepša hvala. Ne pozabite, datum izida naročnine je na Vaši kuverti, v kateri Vam časnik pošiljamo. Lep pozdrav

Vaša Stanka

Gregorič

Tiskovni sklad: \$ 50.— Dragan Živkovič; \$ 50.— Rudi Brežnik. Hvala!

IRENE MISLEJ

pišejo nam...

Pismo iz Slovenije

Piše dr. Irene Mislej -
predsednica Konference
za Slovenijo(KS)-
Svetovnega slovenskega
kongresa (SSK)

Danes sem prejela Glas Slovenije in se s tem spomnila, da že dolgo nisem nič pisala tako Vam kot Vašim bralcem. Ker imam tudi veliko za povedati, izkoriščam to priložnost, da sporočim tudi nekaj novic o slovenski konferenci in prireditvah, ki jih organiziramo v kratkem.

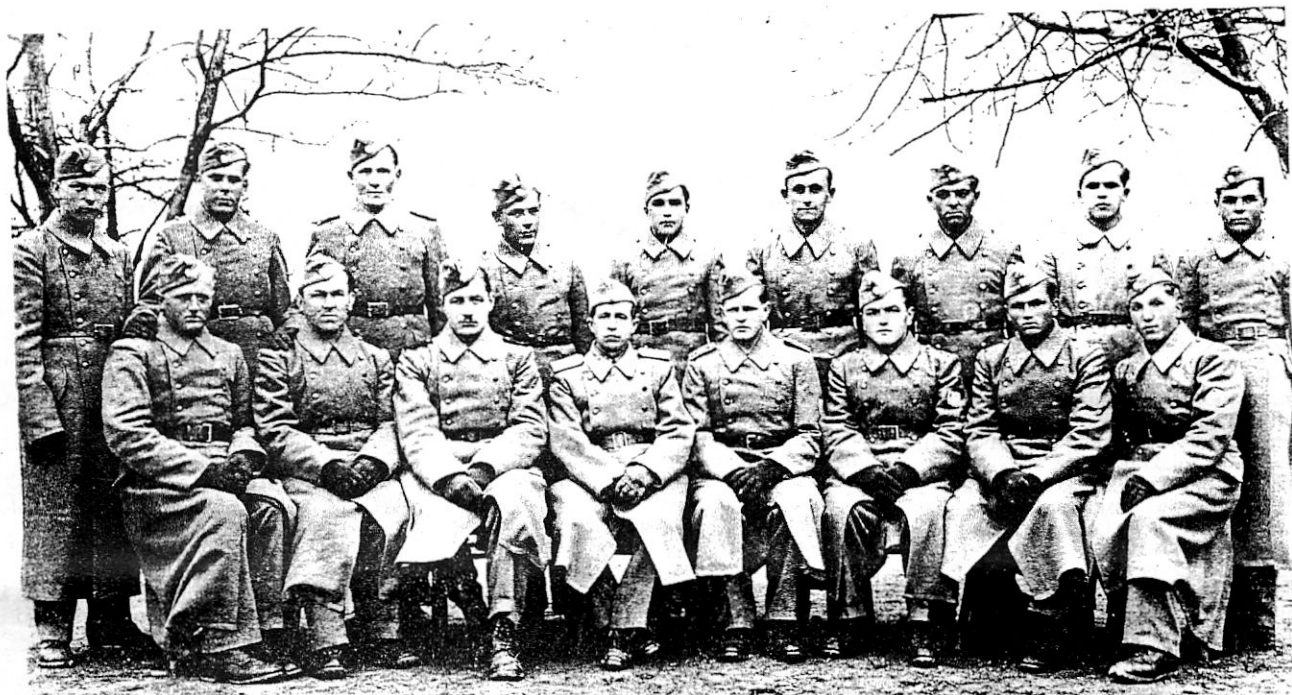
Najprej k programu:

15. decembra bomo pri nas odprli dokumentarno razstavo Slovenci v Veliki Britaniji, ki bo dokumentirala delovanje rojakov ob vojni in osamosvojitvi. Organizatorica je neustrašiva arhitektka Jana Valenčič, urednica glasila The Slovenian Newsletter. Otvoritev bo vsebinsko zelo pomembna, saj bo hkrati posvečena spominu pok. gospoda Dušana Pleničarja, ustanovnega člana SSK, dolgoletnega delavca v emigraciji, tiskarja in domoljuba. Velik del gradiva je že tukaj: od izrezkov iz časopisov, letakov, fotografij iz demonstracij, do na roko zašite zastave, transparentov in ipd. Razstava želi predstaviti v vsem svojem bogastvu domišljijo in iznajdljivost vseh vas, Slovencev po svetu v tistih hudih a vznesenih trenutkih, ko smo res bili vsi in samo Slovenci. Prepričana sem, da bi podobno razstavo lahko organizirali z gradivom iz Avstralije, zato Vas, draga Stanka, lepo prosim, sporočite novico Vašim bralcem ter jih hkrati povabite, da zberemo vse kar so takrat napravili, v letu 1995 pa lahko organiziramo razstavo. S to akcijo začne delovati Informacijsko-dokumentacijski center, kiboskrbno in sistematično evidencialno slovensko prisotnost v svetu. Želimo registrirati vso "slovensko pamet" do tretje generacije - tako ustvarjalce, kot znanstvenike, razumne ljudi, s katerimi lahko soustvarimo boljšo prihodnost našega naroda. In to strpno, čez vsakovrstno razlikovanje. Zato pozivamo vse Slovence dobre volje, naj se obrnejo na naš naslov. Vaše glasilo nam je res v veliko pomoč z vsemi podatki, ki jih objavljate. Zvedela sem, da boste imeli občni zbor Avstralske konference in da tja potuje dr. Jože Bemik. Res upam, da boste v Avstraliji prišli do ponovne oživitve kongresne ideje, kljub temu, da - žal - opažam vedno več nestrpnosti v besedah tudi znotraj kongresa. Vprašanje je res ali bomo Slovenci, ne glede kje živimo in kaj mislimo in menimo dovolj modri in potrpežljivi, da bomo podpirali dialog in se izogibali izključevanju.

V eni prejšnjih številke Glasa ste objavili kup vtisov po obiskih rojakov v domovini. Presenečena sem bila ob žalostnem (včasih bi rekla celo zagrenjenem) tonu nekaterih izjav. To me je spodbudilo k razmišljanju, saj se s tem pojavom ne srečam prvič. Nekaj tednov nazaj pa sem ponovno brala Cirila Kosmača ter pri tem naletela na zelo lep odlomek, saj veste, on je bil prisiljen zapustiti dom pri 19 letih in oditi ilegalno v Jugoslavijo, da bi se izognil italijanski ječi. V izjemno zvoneči slovensčini pravi, da tovrstni človek (iz-seljencec ne po svoji krivdi - in ali je kdo izseljenec iz veselja?) nosi v sebi celo življenje podobo domovine v posebnih barvah, vse v tej podobi je lepše, bolj veselo, bolj zeleno, bolje. Spomin olepšuje tisto, kar smo morali zapustiti, kot da bi z barvami in čopičem slikali podobo. Ko pa se vrnemo, se sočamo z realno sliko, ki ni enaka tisti v spominu. Potem, ko sem to prebrala, sem napravila poizkus s seboj: 16 let je od mojega odhoda iz Argentine (odšla sem v hudem trenutku vojaške diktature, torej nezadovoljna s svojimi perspektivami in bodočnostjo), kljub temu, da sem se vračala regularno (predvsem, ker sem tam imela očeta, ki je letos avgusta, dva dni po svoji 90. letnici mirno umrl), se mi je z leti zgodilo podobno, kot Vašim bralcem. Po mojem zadnjem odhodu sem bila prav jezna na Argentino. Nisem veliko pozitivnega videla, ne občutila v svojih prijateljih, nekdanjih sodelavcih in celo v lastni družini. Kot da bi mi neka megla onemogočala videti realnost tako kot je - grda in lepa, pozitivna in negativna, z vsemi odtenki. Priznam Vam, da me je vse to vznemirilo in da sem morala pogledati globoko vase, da bi začela razumeti, da se v meni dogaja proces, ki ga kot strokovnjakinja opazujem v slovenskih ustvarjalcih, ki so predmet mojega dela. Čas in prostor nas spreminjajo, nemogoče je ustaviti življenje ali ga obarvati samo z lepimi barvami. Oprostite mi, da sem bila morda predolga v teh refleksijah, ampak mislim, da se bo gotovo kdo spraševal in si odgovarjal - podobno kot jaz. Še eno stvar sem ugotovila pri tej svoji Argentini: da ne morem, ne smem, obsoditi tiste, ki tam živijo in soustvarjajo in če se mi zdi, da nekaj ne delajo prav. Na človekovi poti je veliko dilem in dvomov. Življenje nekega občestva soustvarjajo vsi, ki so živi del le tega. Tisti, ki vsak dan delijo usodo s svojimi so-rojaki. Pri tem pa je, ko gre za slovensko občestvo, potrebno združevati napore, ne jih deliti, ker nas ni toliko, da bi si lahko privoščili izločiti nekega člana iz naše širše skupnosti. Lepo vse pozdravljam in Vam želim veliko uspeha pri delu.

dr. Irene Mislej, Ljubljana, 17. 11. 1994

Pomagajte ugotavljati imena domobrancev...

Na fotografiji: domobranski tečaj za minometalce. Uredništvu informativne priloge ZAVEZE - MI med SEBOJ sta znana samo dva imena domobrancev na fotografiji. V drugi vrsti drugi z leve je Rudolf Stanovnik, zadnji Franc Pečevnik, oba z Lesnega brda. Imena drugih prepoznanih sporočite na ZAVEZO.

OBVESTILO

Spominske plošče na območju mesta Ljubljane

Nova slovenska zaveza je podala pobudo za postavitve spominskih plošč žrtvam komunističnega nasilja iz območja župnij Mesta Ljubljane, ki nimajo svojih pokopališč.

Spominske plošče bi postavili na Zalah na zemljišču, ki je v ta namen že rezervirano.

Postopek ugotavljanja imen žrtev, zbiranja finančnih sredstev in postavitve spominskih plošč vodi poseben odbor NSZ, ki mu predseduje Jože Pthavc, dipl. inž.

Stroški postavitve spominskih plošč bodo znašali okoli 200 DEM na osebo napisano na plošči. Odbor pričakuje, da bodo svojci žrtev, ki to zmorejo, te stroške tudi poravnali. Za tiste, ki tega ne bodo zmogli, bo sredstva zagotovila NSZ.

Imena in ostale znane podatke žrtev iz območja Ljubljane je sporočiti odboru NSZ, Resljeva 14, Ljubljana 61000, Slovenija. Odbor bo sporočena imena in podatke preveril.

MI med SEBOJ, priloga ZAVEZE

OBVESTILO

Ureditev grobišč v Kočevskem Rogu

Komisija vlade Republike Slovenije za razreševanje vprašanj, povezanih z namembnostjo in ureditvijo grobišč v Kočevskem Rogu in drugih tovrstnih grobišč v Sloveniji, je 1.8.1994 razpisala javni, anonimni, enostopenjski, projektni arhitekturno-krajski natečaj za pridobitev arhitekturne rešitve spominskega sakralnega objekta in spominskega znamenja sprave za območje grobišča pod Krenom v Kočevskem Rogu.

Z natečajem želi Komisija pridobiti rešitev za zaznamovanje grobišča, v katerem so ugotovljeno posmrtni ostanki žrtev obračunov pripadnikov premagane strani našega notranjega spopada v drugi svetovni vojni in neposredno po njej.

Pravico do udeležbe na natečaju imajo vse pravne in fizične osebe v Sloveniji ter Slovenci po svetu, ki želijo ustvarjalno prispevati k čim boljši rešitvi natečajne naloge.

Rok za oddajo natečajnih del je 30. november 1994. Natečajno gradivo je na voljo na Društvu arhitektov Ljubljana, Ljubljana, Erjavčeva 15/I, telefon 61/221-612, kjer je mogoče dobiti tudi dodatne informacije o javnem natečaju.

Naša Slovenija

Premišljevanje pod Krenom, v Žužemberku in po vrnitvi v Avstralijo....

Pismo župniku Župnijskega urada Žužemberg piše Jože Košorok

Posiljam Vam dva članka iz naše revije Misli, ki izhaja v Avstraliji že trinštirideseto leto in sem naročnik že od takrat, ko sta ga začela izdajati dva frančiškana: p. Beno Korbič in p. Okoren. Po dveh letih sta se vrnila v Ameriko, Illinois. Za njima je prevzel uredništvo p. Bernard Ambrožič OFM, za tem pa p. Bazilij Valentin, ki jih še danes urejuje. Je pa že upokojen duhovnik. Pokojni p. Ambrožič je bil stric dr. Alojziju Ambrožiču, ki je nadškof in metropolit v Torontu. Pred leti sem v Mislih bral članek oz. izjavo bivšega partizana, živečega v Argentini. Ta je povedal piscu članka, da sta imela on in njegov tovariš nalogo likvidirati vso Ambrožičevo družino (1942). To družino sta dobro poznala in tega nista mogla storiti. Rajši sta jih obvestila, da so na listi za umor in naj se umaknejo, kar so tudi storili. Lojzetu (poznejši škof) je bilo takrat 12 let. Ta dva partizana pa sta pobegnila v Nemčijo in po vojni v Argentino.

Vsi partizani nismo bili morilci, čeprav sem jaz takrat skozi Žužemberg nosil mitraljez na rami v deseti brigadi. Takrat nismo vedeli kaj se je v resnici dogajalo. Danes pa mislim, da smo vsi, ki smo na kakršen koli način sodelovali v OF ali partizanstvu, sokrivi za vsa grozodejstva, ki jih je komunistična partija izvajala nad delom slovenskega naroda. Največ na Dolenjskem. Brez našega sodelovanja, bi KP ne bila tako močna. Tudi Hitler brez narodovega sodelovanja, ne bi mogel narediti, kar je naredil.

Kljub temu smo šli Stajerci in drugi v partizane v dobri veri da delamo prav, da se borimo za Slovenijo (s tem smo reševali ruske fronte v nemški vojski, kamor so nas Nemci mobilizirali), smo vseeno dolžni popravljati škodo in povzročeno zlo, kolikor je mogoče. Če tega ne storimo, delamo proti svoji vesti potem, ko smo spoznali kaj je prav. Dr. A. Trstenjak, pred njim dr. Prunk in še nekateri, ki trdijo, da je domobranstvo krivo medvojnega in povojnega genocida, lažejo sebi in družbi. Kakšna podlost! Rajši naj bi povedali resnico: namreč nobene OF ni bilo potrebno in nobenega partizanstva! Ne bi bilo talcev in ne reakcije domobranstva. Tudi veliko večje države od Slovenije so bile okupirane med zadnjo vojno, pa niso imele OF ne partizanstva. Medtem, ko je imela enoinpol milijonska Slovenija kar tri divizije partizanov. Ali je vojna zato kaj prej končala, ko smo se dali pobijati kakor ovce? (talci, domobranci, partizani in po koncentracijskih taboriščih - vse brez potrebe). Drugi okupirani narodi niso imeli takega genocida kakor Slovenija.

Vse to sem premišljeval pod Krenom, v Žužemberku in po vrnitvi v Avstralijo....

Sydney, 11.10.1994

to in ono iz Slovenije

Spoštovani bralci!

Novice in zanimivosti iz Slovenije povzemamo iz Slovenske tiskovne agencije STA, ki jih prejemo potom slovenskega Veleposlaništva v Canberri, iz dnevnika Delo, Slovenec, tednika Mladina, pisarne Slovenske konference SSK v Ljubljani in iz raznih finančnih revij; v tej številki prvič vključujemo tudi novice s slovenskih elektronskih spisov, točneje RokPressa iz Kalifornije, ki jih za naš časnik posreduje Draga Gelt. Upamo, da je na pomolu nova informacijska mreža, ki bo pripomogla k boljšem informiranju.

Povabilo k sodelovanju pri pripravi programa promocije države RS

Urad vlade za informiranje pripravlja letni program promocije Slovenije za leto 1995. Program nastaja v sodelovanju z drugimi državnimi organi. Na posredovanje inštitucij, ki imajo stike z rojaki po svetu, še posebej Informacijsko dokumentacijskega centra, ki je začel delovati pri Slovenski konferenci Svetovnega slovenskega kongresa (SSK) v Ljubljani, je rok za oddajo predlogov podaljšan do 15. decembra 1994. V predlogu lahko navedete posamezne akcije ali ideje glede globalne strategije promocije Slovencev v svetu in njihove statusne ureditve. Predloge lahko pošljete na naslov: Slovenska konferenca SSK, Informacijsko dokumentacijski center, Cankarjeva 1/IV, 61000 Ljubljana. Telefon: 61 126 33 26.

Ministra na sodišču?

Bivši zunanji minister Lojze Peterle se posvetojuje s pravniki, da bi predsednika vlade in sedanjega - začasnega zunanjega ministra dr. Janeza Drnovška spravil pred sodnika in opral svoje dobro ime.

Praznik evangeličanov

V Bodoncih na Goričkem je bila osrednja proslava ob dnevu reformacije, slovenskem državnem prazniku. Pripravila ga je evangeličanska Cerkev, ki ima v Sloveniji trinajst gmajn (evangeličanskih občin) in okoli 20.000 vernikov. Predsednik države Milan Kučan je opozoril na nevarnost, da bi se praznik, ki je tudi državni in kulturni, spremenil zgolj v praznik evangeličanske Cerkve.

V anketi Dela osebnost meseca Peterle

V tradicionalni anketi Dela je politična osebnost meseca postal Lojze Peterle, saj je najbolj zaznamoval politično dogajanje v oktobru. Za njim so se zvrstili Janez Janša, dr. Janez Drnovšek, Milan Kučan in Jelko Kacin. Predsednik Milan Kučan je obdržal prvo mesto na političnem barometru.

Polovica ne bi šla na volitve

Večina udeležencev Delove ankete je prepričana, da sta oktobra slabo delala vlada (61,6 odstotka vprašanih) in parlament (70,6 odstotka). Napete politične razmere in strankarski prepriki so povzročili, da kar več kot polovica vprašanih ne bi šla na volitve, ne ve koga bi volila, in ne bi volila nobene od osmih strank, ki so v parlamentu. Še največ naklonjenosti je dobila Liberalno demokratska stranka (15,9 odstotka), pol manj Slovenski krščanski demokrati (SKD) in Socialdemokrati (SDSS).

Zadeva Elan

Možni kupec *Elana* (sedanji večinski lastnik je Hrvaška, zadeva pa je še na sodišču) ameriški Alabanec Frank Kadria v eno od avstrijskih bank ni nakazal 70 milijonov mark, za kolikor naj bi od Privredne banke Zagreb kupil večino delnic begunjske tovarne. Iz ZDA je prišla

novica, da je bil Kadria 1990 obsojen zaradi goljufije s čekom in je zaradi tega sedel v ječi. Kadria je napovedal, da bo na naslednjih volitvah v Albaniji kandidiral za mesto predsednika države.

Gospodarstvo

Slovenija je septembra izvozila za 629,8 milijona dolarjev, uvozila pa za 609,3 milijona dolarjev. Izvoz je za 17,8 odstotka večji kot septembra lani. V devetih mesecih je bil izvoz 4,88 milijarde dolarjev, uvoz pa 5,13 milijarde USD, tako, da je pokritost uvoza z izvozom 95-odstotna.

Kdo bo novi ljubljanski župan?

Ljubljančani so sklenili med drugimi predlagati za ljubljanskega župana tudi dr. Franceta Bučarja, bivšega predsednika slovenskega parlamenta, Dimitrija Rupla, dr. Leva Krefta, Miha Jazbinška in druga manj znana imena.

Cerkev in šola

Slovenska škofovska konferenca z nadškofom dr. Alojzijem Šuštarjem kot predsednikom ugotavlja, da so bili posamezni strokovnjaki s strani katoliške cerkve povabljeni samo k širši razpravi o šolski problematiki, ne pa tudi k oblikovanju nove šolske zakonodaje. Hkrati se pritožujejo, ker njihovih predlogov niso upoštevali, čeprav je katoliška cerkev po njihovem mnenju "eden izmed tistih odločilnih vzgojnih in izobraževalnih dejavnikov, katere izkušnje, izročilo in zasluge so za naš narod tako nesporne, da upravičeno pričakuje, da ji bo omogočeno, da prevzame svoj del odgovornosti za slovenski nacionalni program vzgoje in izobraževanja."

Računalnik

Kamniška firma *Amebis* je predstavila *Aktivni slovenski elektronski slovar*. V Amnebisovi podatkovni bazi slovenskega jezika je spravljenih 200.000 besed s pol milijona pomeni.

Vesoljec v Sloveniji

Dr. Ronald Šega, ameriški znanstvenik in vesoljec slovenskega porekla, se je oglasil v Sloveniji. Obiskal je Loški Potok, od koder izvirata njegova babica in ded, gostitelja Milana Kučana, obrambno ministrstvo, ministrstvo za znanost, Astronavtsko-raketarski klub Vladimir M. Komarov, kjer je postal častni član, Institut Jožef Stefan, Postojnsko jamo ter Slovensko akademijo znanosti in umetnosti.

Adria Airways na lastnih nogah?

Peter Grašek, generalni direktor Adrie Airways je optimist: če bodo do konca leta končali pogajanja s tujimi upniki glede refinanciranja dolga za letala airbus 320, potem bo že konec tega leta Adria na "svojih nogah". Glede na lansko leto je bilo na vseh progah za 16 odstotkov več potnikov in 12 odstotkov več tovora, izkoristek letala pa je osem ur na dan, kar je največ v vsej Adriini zgodovini.

Obljuba dela dolg

Vlada je sprejela proračunski memorandum. Za leto 1995 obljublja: 3 odstotke večje plače, 4-odstotno gospodarsko rast in 15-odstotno inflacijo. In kar je v predvolilnem času najvažnejše: ne bo novih davkov.

Vpisi študentov

Po neuradnih podatkih ministrstva za šolstvo in šport se je letos na univerzi vpisalo 18.329 študentk in študentov, kar je za 744 več kot lani. Na 30 slovenskih visokošolskih ustanovah trenutno študira 42.203 ljudi, kar je za 1.964 več kot lani. No, na mariborski univerzi se je število študentov letos zmanjšalo.

Slovenija predseduje Alpe-Adriji

24. novembra je bilo na Madžarskem plenarno zasedanje držav skupnosti Alpe-Adria, kjer je slovenska vlada prevzela predsedovanje v tej organizaciji. Za predsednika so izbrali Franca Mikša, ki je svetovalec v vladi na slovenskem zunanjem ministrstvu.

Srbi hoteli kupiti stranko

Slovenska ljudska stranka (SLS) je razrešila glavne tajnika stranke Francija Feltrina. Predsednik stranke Marjan Podobnik je dejal, da so morali Feltrina odstraniti, saj je poskušal stranko zapeljati v politično skrajno problematične vode. Namreč srbski lobi v Sloveniji kaže veliko zanimanje za SLS in ji je sprva ponudil 300.000 mark, hitro za prvo ponudbo pa 700.000 mark, na koncu pa celo milijon mark. Očitno je srbski lobi hotel stranko kupiti zato, da bi se ta odrekla stališčem glede problematike državljanstev.

Slovenski festival znanosti

Od 7. do 12. novembra je v prostorih World Trade Centra in Smelta v Ljubljani potekal *1. slovenski festival znanosti*. Glavni namen: promocija znanosti in rezultatov raziskovalnega dela, krepitev sodelovanja med raziskovalci, znanstveniki in novinarji. Na festivalu so se srečali strokovnjaki v plastični kirurgiji, umetnostni-zgodovinarji, arheologi, učitelji - mentorji mladih raziskovalcev z osnovnih in srednjih šol ter drugi.

Višja stanovanjska točka

Tudi oktobra je vrednost stanovanjske točke nekoliko zrasla. S septembrskih 137 tolarjev se je povzpela na 137,78 tolarja, ravno toliko kolikor je zrasel tečaj nemške marke. Podatek potrebujejo predvsem tisti, ki se še odločajo za nakup stanovanja v Sloveniji.

TEČAJNA LISTA - slov. tolarjev (SIT)
November 1994

DRŽAVA	VALUTA	NAKUPNI	PRODAJNI
Avstralija	1 AUD	91.6583	92.2099
Nemčija	1 DEM	80.6141	81.0993
ZDA	1 USD	122.0741	122.8087

Slovenija

moja dežela

Koper - Javnomnenjska raziskava je pokazala, da so Koprčani za ohranitev starega imena; še naprej Titov trg. Tudi poslanci se niso mogli zediniti okoli novega imena za Titov trg, v igri sta bila Mestni oziroma Stolnični trg.

*

Ljubljana - Pravkar je izšel zemljevid z naslovom *Slovenija 1: 300.000*. Izdala in založila ga je Državna založba Slovenije.

Drugi zemljevid merila 1: 600.000 je izšel pod naslovom: *Avstrija, severovzhodna Italija, Slovenija*. To je izjemno velik format zemljevida, ki sega od Regensburga do Modene, od Shaffhausena do Bratislave.

*

Gorenjska - Gorenjska turistična zveza je tudi za leto 1995 založila turistični koledar. Petnajst let mineva od izida prvega koledarja in pravijo, da so se v tem času marsičesa naučili, zato nov koledar izdajajo s posebnim veseljem. Vseh dvanajst mesecev se skriva v pogledu skozi gorenjsko okno. Cena koledarja je 672,00 tolarjev (SIT), naročite pa ga lahko po telefonu: +64 223-500.

*

Maribor - V Mariboru nastaja vrhunska turistična ponudba, ki bo na evropski ravni - terme Maribor. Gre za tri objekte: Fontano, termalni hotel Habakuk (ki bo najvišje kategorije in ga zdaj obnavljajo) in novi hotel Piramida.

*

Lovni turizem - Podatki za zadnjih nekaj let govorijo, da obišče slovenska lovišča vsako leto v povprečju 6000 turistov lovcev, ki prihajajo iz Nemčije, Avstrije, Italije, dežel Beneluxa, Francije in iz skandinavskih držav. Lovni turizem se je posebno lepo razvil tudi na mariborskem območju.

*

Bled - Blejskemu turizmu ne more biti vseeno kaj se dogaja zvilami ob prelepem jezeru. Ena najlepših je zagotovo Ciklama, ki so jo obnovili (od zunaj) pred kratkim. Stoji tik ob jezeru, streljaj od hotela Toplice. Vila pa je prazna in po Bledu se širijo različne govorice, med njimi tudi ta, da bo vila prodana premožnemu tujcu.

*

Podčetrtek - Hotel Atomske toplice je že kot nov. Prvi gostej so se že vselili v prenovljen hotel. V sobah je 210 ležišč, na novo so opremljeni kopalnice, restavracija in aperitiv bar pa tudi oprema v kuhinji je nova.

*

Kobarid - Ko so pred štirimi leti odpirali vrata Kobariškega muzeja prve svetovne vojne in z njegovo zbirko predstavili javnosti del do takrat premalo osvetljene zgodovine Slovencev, si seveda niso mogli predstavljati, da bodo s tem dejanjem naredili tako velik in pomemben korak na tem področju. Zdaj so odprli še takoimenovano italijansko sobo in v njej predstavili posebno zbirko, ki jo je postavil Pokrajinski muzej iz Gorice. Zbirka osvetljuje dogodke iz soške fronte. Javnosti so tudi prvič predstavili hologram Nagrade Sveta Evrope - Mirojev kipec.

*

Ljubljana - Spominski park Navje - slovenska nekropola. To je zapuščina Jožeta Plečnika, umetnika, ki je odločilno posegel v ureditev in videz tako slovenske nekropole kot tudi prostorov slovesa, zadnjega počitka in spomina umrlih. Tu so nagrobniki Ivana Groharja, Frana M. Podlimbarskega, Valentina Vodnika, Matije Copa, Emila Korytka, Josipa Jurčiča in drugih; tu je skupna grobnica pisateljev Frana Levstika, Josipa Stritarja, Antona Aškercera, Frana Gestrina... tu je tudi grobnica, v kateri počivata politika iz obdobja med vojnama, dr. Anton Korošec in F.S. Kulovec. Sredi trate so nagrobniki A. T. Linhartarja, Jerneja Kopitarja (jezikoslovca), dr. Janeza Bleiweisa (urednika Kmetijskih in rokodelskih novic), Josipa Resslera (izumitelja ladijskega vijaka)...

*

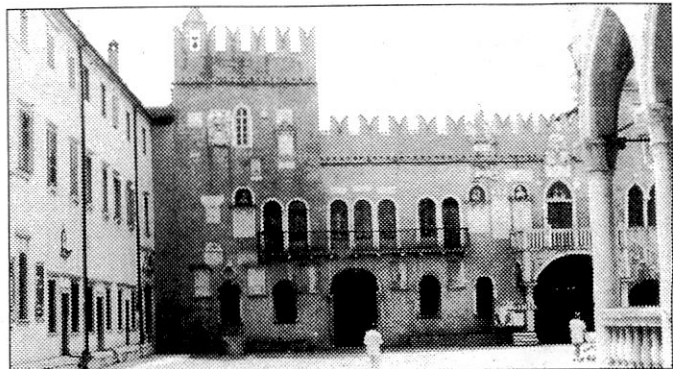

FOTO: VINKO ZALAR

Titov trg - koprski kamen spotike

Sorica - V Sorici pri Kranju so obnovili Groharjevo rojstno hišo. Ivan Grohar je bil slikar in eden najvidnejših slovenskih predstavnikov impresionizma.

*

Rimske Toplice - Zdravilišče Rimske Toplice bo dobilo drugačno podobo. Obnovo nameravajo končati do prihodnje pomladi, ko se bo začela nova zdraviliško-turistična sezona.

*

Slovenj Gradec - Slovenjgraška občina se je poklonila spomenu zadnjega župnika na Selah in pisatelja Franca Ksaverja Meška. Pred cerkvijo sv. Duha nasproti župnišča v Slovenj Gradcu so odkrili spomenik, ki ga je izdelal kipar Rade Nikolič.

*

Ljubljana - Turistična zveza Slovenije, Flint River Press Limited London in Apros & Aprost Ljubljana so pripravili monografijo *Slovenija na svoji poti*. Knjiga je izšla v mednarodni ediciji "Biografije narodov" za začetek v petih jezikih. Besedilo *Slovenija od Tethysa do New Yorka* je napisal Stane Stanič.

*

Hajdina pri Ptujju - V kraju bodo zgradili novo zabvišče - pravi Gardaland. Dogovor o gradnji je bil podpisan med ptujsko občino, Gradbenim podjetjem Ptuj in tujimi partnerji, predvsem skandinavskimi investitorji.

*

Ljubljana - Živalski vrt mesta Ljubljana je med najbolj obiskanimi turističnimi točkami v Sloveniji. Lani ga je obiskalo četrto milijona obiskovalcev. Da je tako priljubljen gre zahvaliti izjemni legi pod Rožnikom, take ni nikjer v Evropi. Pred kratkim so iz vrta v Budimpešti dobili dva mlada dvogrbra kamelja samca z imeni: Ibrahim in Deli.

*

Cerklje na Gorenjskem - Za krajem je velika slovesnost. Dr. Alojzij Šuštar, ljubljanski nadškof in metropolit je slovesno blagoslovil obnovljeno cerkev Marijinega vnebovzvetja, ki je bila sezidana med leti 1773-1783 in je ena največjih na Gorenjskem. V njej so oltarne slike Leopolda Layerja, Jurija Šubica in Jurija Tavčarja-Idrijskega.

*

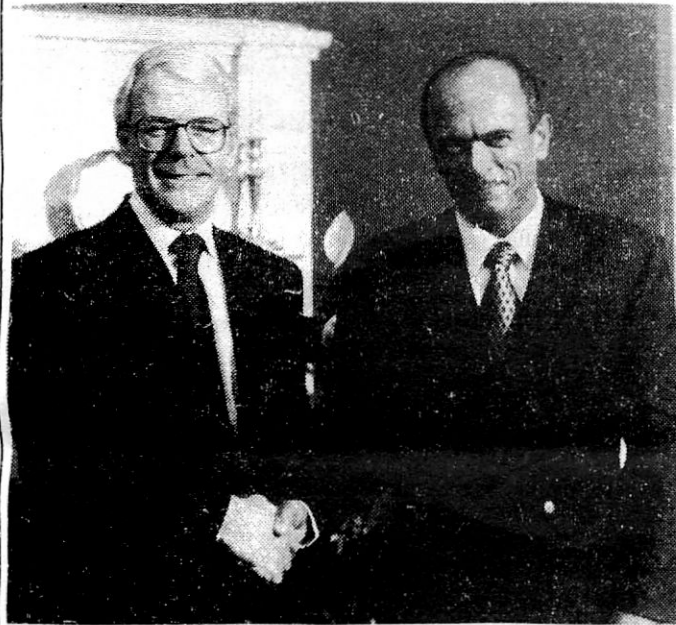
Škofja Loka - Tavčarjev dvorec na Visokem je po skoraj šestih letih iskanja najustrežnejšega gospodarja le-tega tudi dobil. Z dvorcem bo odslej upravljal nadškofijski ordinariat, namenjen bo izobraževanju in letovanju mladih.

*

Kamnik - Majhno mesto Kamnik, za katerega se zdi, da kot preplašen ptič ždi pri vznožju gora, je eno najstarejših na Slovenskem, saj kamniške meščane prvič omenjajo že na začetku 13. stoletja.

Danes je Kamnik poleg bogate stare knjižnice v frančiškanskem samostanu lahko ponosen tudi na muzej, ki ima svoje prostore v gradu Zaprice, na majhnem griču nekoliko pred mestom. Jedro muzejskih zbirk sestavlja med drugim tudi del prve zasebne zbirke na Slovenskem iz leta 1893, muzej kamniškega živinozdravnika dr. Josipa Nikolaja Sadnikarja. Ta veliki ljubitelj vsega lepega, ki je bil tudi mecen nekaterim v Kamniku živečim ustvarjalcem, je skrbno zbiral umetnine od blizu in daleč.

Pred kratkim so med zidovi starega gradu Zaprice pripravili razstavo pod naslovom: Od zbirke do muzeja, od predmeta do muzealije.

London - Dr. Janeza Drnovška, predsednika slovenske vlade in sedanjega zunanjega ministra je med tridnevnim obiskom v Veliki Britaniji sprejel ministrski predsednik John Major, srečal pa se je še s kolegom Douglasom Hurdom, britanskim zunanjim ministrom, obrambnim ministrom in še kom. Britanci predloga naj kaj naredijo za odpravo embarga na uvoz orožja, niso sprejeli.

Budimpešta - Dr. France Arhar se je med praznovanjem 70. obletnice obratovanja Madžarske centralne banke v Budimpešti sestal z dr. Dragoslavom Avramovičem, guvernerjem centralne banke srbsko-črnogorske federacije. Gre za prvi sestanek visokih državnih funkcionarjev iz takomenovane ZR Jugoslavije in Slovenije po letu 1991. Guvernerja sta se menila o nekdanjem skupnem premoženju in o dolgovih.

Pariz - Pred dnevi se je v Parizu končal 49. kongres mednarodne glasbene zveze (CISM). Udeležila sta se ga tudi slovenska predstavnika Ervin Hartman, v.d. predsednika Zveze slovenskih godb, in Vladimir Brlek, svetovalec za glasbo pri Zvezi kulturnih organizacij Slovenije. Zveza slovenskih godb je postala članica tega uglednega združenja leta 1990. V organizaciji so zveze iz dvajsetih držav z več kot 28.000 orkestri. Zveza CISM je izvolila za prvega podpredsednika Ervina Hartmana, dirigenta pihalnega orkestra kulturno-umetniškega društva Pošta Maribor. Predsednik je iz Francije, drugi podpredsednik pa iz Nemčije. Eden od sklepov pariškega kongresa je, da bo naslednji kongres CISM v Mariboru, od 18. do 21. oktobra 1995.

Dunaj - Na Dunaju so odprli obnovljen dom Korotan. Pri obnovi doma sta sodelovali Republika Avstrija in Republika Slovenija. Projekt sta finančno podprla Urad za Slovence po svetu, ki ga vodi državni sekretar dr. Peter Vencelj.

San Francisco - Pred nekaj meseci je slovenski novinar okaral takratnega zunanjega ministra Slovenije Lojzeta Peterleta, ker je obiskal Slovence v San Franciscu, saj naj jih tam ne bi bilo. Trditev je takoj ovrgel znani slovenski strokovnjak za izseljenstvo, da naši rojaki tam res živijo. O tem so se pred kratkim prepričali tudi člani komornega zbora Ave, ki so dejali, da brez slovenske Cerkve tudi Slovencev v San Franciscu ne bi bilo.

...uaj vsako ...imnazije nac ...kakašen mehki ...emški in ...um. Pe ...nad ar ...čepra ...strani ...uhče ...zelo dobro ...učil kaj v ...ne uči slovenski ...prvošolčke p ...i morda roci ...terim dru ...eral.

tisk

IZ MLADINE

Št. 46/ 15. november

Zlata pravila socialdemokratov

Pod tem naslovom *Mladina* piše, da je na podlagi zaupnih gradiv sklepati, da bodo na volitvah zmagali Janševi Socialdemokrati (SDSS). Zaupen dokument govori o pripravah stranke na volitve in piše kakšna so navodila kandidatom in predstavnikom stranke, kakor tudi organizatorjem za najbolj uspešno kampanjo. Navodila baje prihajajo iz Amerike, kjer se je nedavno tega mudil Janez Janša.

Cene in vrste orožja na slovenskem črnem trgu

Mnenja o tem, koliko ilegalnega orožja je v Sloveniji, so različna; šlo naj bi za najmanj 40.000 kosov. Temu je treba prišteti še okoli 90.000 kosov legalnega orožja. Večina orožja izvira iz zadnje desetdnevne vojne, pravita v članku Miha Štamcar in Jani Sever. Največje povpraševanje pa je po pištolah, avtomatskih puškah in ročnih bombah. Najlažje je dobiti pištolo, ki jo je izdelovala Crvena zastava iz Srbije, cena je 500 nemških mark. Ilegalnih kalašnikov je v Sloveniji vsaj toliko kot ilegalnih pištol. Najpogostejši je avtomat Kalašnikov 7,65 mm jugoslovanske izdelave, najnižja cena na trgu je okoli 600 mark. V Sloveniji je še vedno precej armbrustov, protitankovskih raketometov za enkratno uporabo; njihova cena na črnem trgu je od 1000 do 2000 mark. Najpogostejše orožje so ročne bombe, povprečna cena jugoslovanskih bomb je od 50 do 100 mark. Poleg bomb je JLA v Sloveniji pustila še eksploziv TNT, ki je bil kar nekajkrat uporabljen za nastavitvev v avtomobile.

Borilne veščine na ulici

Borut Mehle prinaša pogovor z Dušanom Vuličem, 20 let, je street-fighter, eden glavnih akterjev nedavnega pretepa v ljubljanskem klubu K4, ki se je končal s streljanjem, v katerem je Dušanov prijatelj ranil 4 obiskovalce. Vulič med drugim pravi: "Ni več fair fighta. Vsak ima pištolo, vsak ima nož, a to zdaj je šele začetek..."

Kršitve človekovih pravic

Predstavniki *Helsinkiškega komiteja Slovenije* v dveh letih delovanja niso ugotovili nobene kršitve človekovih pravic v Sloveniji. V nasprotju z njimi organizacija *Helsinkiški monitor Slovenije*, ki je začela delati junija letos, meni, da je kršitev človekovih pravic v Sloveniji precej, piše Igor Mekina. Navaja nekaj primerov in besede Neve Miklavčič Predan, predstavnice Helsinkiškega monitorja Slovenije:

"Imamo podatke o več osebah, tujih državljanih, ki so jim slovenski organi preprečili, da bi se poročili s slovenskimi državljani. Izvedeli smo tudi, da je v Sloveniji okoli 300 ločenih družin, saj država najpogosteje ne dovoli, da bi očetje in soprogi, nekdanji oficirji JLA, obiskali v Sloveniji živeče družine. V slovenskem veleposlaništvu v Budimpešti in v drugih veleposlaništvih imajo tajne sezname ljudi, ki so izgnani za leto do pet let in ne smejo v Slovenijo. Njihov izgon se lahko avtomatično podaljšuje. Približno 400 upokojevcem, večinoma slovenskih državljanov, že tri leta ne prejema pokojnine in je brez socialnega in zdravstvenega varstva, čeprav imajo resne zdravstvene težave. Kršitev človekovih pravic so po našem mnenju tudi sodni postopki proti 1200 družinam, ki so v preteklosti legno dobile stanovanjsko pravico o stanovanjih nekdanje JLA. Vemo tudi za več primerov, ko so pripadniki ministrstva za notranje zadeve kot pogoj za pridobitev slovenskega državljanstva in združitvev z družinami postavili vohunjenje. Najbolj groba kršitev pa je po našem to, da so iz registra stalnih prebivalcev izbrisani ljudje, ki niso slovenskega rodu."

Predanova je še dejala, da so se za ustanovitev Helsinkiškega monitorja odločili zaradi nedejavnosti Helsinkiškega komiteja Slovenije. Za sodelovanje so pridobili dr. Ljuba Sirca, Staneta Saksido, Franca Lovšina, dekana Maksa Ipavica, Svetlano Slapšak, Gorazda Suhadolnika in druge. Gre za prostovoljno in za zdaj še neregistrirano združenje državljanov, ki ga sicer zakon dovoljuje.

Avstralija

Obisk visokega gosta

Dr. Peter Vencelj - državni sekretar za Slovence po svetu v Avstraliji

Dr. Peter Vencelj - državni sekretar za Slovence po svetu je na povabilo Slovenskega društva Melbourne (SDM) prispel v Melbourne 17. novembra. V Kew se je najprej srečal s člani Društva prijateljev Krščanskih demokratov. V soboto in nedeljo 19. in 20. novembra pa se je udeležil programov proslave ob 40. obletnici SDM. V nedeljo so se z njim pogovorili nekateri predstavniki slovenskih društev, drugih organizacij in medijev v Viktoriji. Prisotna sta bila tudi častni konzul za NSW in VIC Alfred Brežnik in odpravnik poslov veleposlaništva iz Canberre Aljaž Gosnar. Med drugimi so prisostvovali sestanku tudi predsednica Sveta slovenskih organizacij Ivanka Kolačko, podpredsednik istega Peter Mandelj, patra Bazilij in Tone, bivši dolgoletni urednik Vestnika, sedaj društvenega glasila SDM Marjan Peršič, ki živi v Queenslandu in drugi.

Dr. Vencelj je po Melbournu obiskal Canberro, kjer je imel uradne razgovore, obiskal je tamkajšnje Slovensko društvo; v Sydneyu je imel pogovore na Macquarie univerzi, obiskal je versko središče v Merrylandsu, Slovensko društvo Sydney, v Triglavu pa se je srečal s predstavniki slovenskih organizacij v NSW. V četrtek, 24. novembra je odpotoval nazaj v Slovenijo.

Melbourne

Slovensko društvo Melbourne

40 let dela - 40 let žuljev....

SDM - ovcu so dolgih 40 let gradili, ustvarjali, učili, vzgajali, peli, plesali, kuhali, čistili....skratka zgodovina njihovega društva je bogata in uspešna. Več človek skorajda ne more izraziti z besedami, saj se zdijo tako malenkostne in vedno pustijo nekoga neomenjenega za seboj...

Šele, ko sem končala fotoreportažo sem ugotovila koliko pridnih, pomembnih in delovnih rok SDM sploh ni na fotografijah. Če bi hotela predstaviti vse, bi ne bil dovolj ves časnik; nekatere fotografije niso uspeli, nekaj organizatorjev nadvse duhovitega in dobro zrežiranega kulturnega programa pa sploh nisem mogla vloviti v objektiv fotoaparata, ker so bili vsi tako zelo zaposleni. Tudi uradno otvoritev in sveto

mašo sem zamudila, slediti pa nisem mogla niti športnim tekmovanjem, očitni pečiva in še drugim aktivnostim. Tudi delavke in delavce v kuhinji ali zunaj sem pogrešala na fotografijah. Prvi dan je bilo tako zelo vroče, da človek niti prav misliti ni mogel, oba dneva pa smo se srečevali stari znanci in prijatelji in si imeli toliko tega za povedati.

SDM je bilo dolga leta znano po glasilu Vestnik, ki ga je do odhoda v Queensland, menda kar 25 let urejeval Marjan Peršič; SDM je pripomoglo k izdaji nekaj pomembnih knjig in učbenikov (prva knjiga, pesniška zbirka Berta Pribca *Bronasti tolkač*).

Poseben pečat je v preteklem delu SDM zapustila tudi Draga Gelt, dolgoletna in do približno pred dvema leti aktivna članica društva, učiteljica in znana slovenska kulturna delavka, pesnica, avtorica zgodovinske knjige *The Slovenians from the earliest times*, ena izmed avtoric priročnika *Učimo se slovensko*.

Danes SDM občudujemo zaradi lepega in zavidnega števila podmladka (kar so še posebej opazili Sydneyčani), saj je na kulturnem programu naravnost dvignila občinstvo skupina najmlajših - deklic in dečkov tretje in celo četrte generacije Slovencev.

Kulturni program je bil nepozaben! SDM - ovcu so vse goste sprejeli nadvse gostoljubno. Hvala jim za vse in obilo uspeha pri bodočem delu!

Organizatorji kulturnega programa SDM

Pododbor za kulturni program: Milena Brgoč, Jana Lavrič, Helena Leber, Maria Penca, Magda Pišotek, Anne Zemlič, Vivienne Katsoulotos
Organizatorica programa - Magda Pišotek; pomočnica - Maria Penca; napovedovalka - Jana Lavrič; umetniško oblikovanje - Anne Zemlič; scenerija - Anne Zemlič, Victor Lampe; plakati - Victor Lampe, Suzie & Melita Belec; kulise - Andrew Fistrič, Jana & Dušan Lavrič, Tone Oberstar, Maria Penca, Magda Pišotek, Vicku Zorzut; dekoracija odra - Anica Šmrdel; baloni/dekoracija - ABRACADABRA - Dawn Skrvbič; diapozitivi - Tanja Brgoč & Darren Ledwich; razsvetljava - Angelo Gianchine; ozvočenje - Don Leightthead; pomočnik - Kevin Hervatin; cvetje - Anica Šmrdel in Maria Penca; okrasitev vzhodne veže - Julie in Anita Fistrič; folklorna plesna skupina - Maria Hervatin; simbolična plesna skupina - Magda Pišotek; garderoba - Milena Brgoč, Maria Penca, Anica Šmrdel, Jana Lavrič in Magda Pišotek; narodne noše - SDM in Versko središče Kew; lepotečenje - Vicku Zorzut; ekipa za odrom - Melita & Suzie Belec, Tony & Paul Bogovič, Dušan Lavrič, David Markič, Suzanna Peklar, Eddy Zorzut; diplome - Samantha penca; tipkanje in oblikovanje programa - Sandra Kmel.

Dosedanji predsedniki SDM

Zlatko Verbič (1954, 1955, 1957)
Miloš Abram (1956)
Marjan Oppelt (1958)
Srečko Košir (1959)
Maks Hartman (1961)
Vinko Molan (1960, 1964)
Leopold Jauk (1962)
Virgilij Gomizelj (1963)
Simon Špacapan (1965, 1972, 1974)
Tony Slavič (1966, 1967, 1968)
Marjan Peršič (1969)
Franc Šajovič (1970, 1971)
Pavle Česnik (1973)
Stanko Prosenak (1975, 1976, 1977, 1978, 1981, 1982)
Peter Mandelj (1979, 1980, 1983, 1984, 1985, 1986)
Frank Prosenik (1987, 1988)
Anica Markič (1989)
Stan Penca (1990)
Andrew Fistrič (1991)
Karl Bevc (1992, 1993, 1994)

Stanka Gregorič

Adealide

O razstavi slikarja Daniela Leša, sina znanega slovenskega slikarja iz Adelaide Toma Leša

Jabolko res ne pade daleč od drevesa

Piše Ivan Legiša

V galeriji BMG-ART, 94-98 Melbourne Street, North Adelaide, Južna Avstralija, je bila od 4.11. do 20.11.1994 odprta razstava slik Daniela Leša, sina med Slovinci dobro znanega slikarja Toma Leša.

Daniel se je rodil v Adelaidi in si pridobil izobrazbo adelaidske univerze: Bachelor of Visual Art. Svoja abstraktna dela je doslej razstavljaval v raznih galerijah Južne Avstralije ter Nove Zelandije, kjer je bil deležen lepих priznanj.

Ekspressionizem Daniela Leša me je privedel do globokega razmišljanja. Z namišljeno realnostjo, v predvsem horizontalnih črtnih potezah Leš ustvarja neke vrste zagonetko drznih barvnih prevlek, ki se prepičljivo zlivajo v barvne nianse nasprotujočih si iluzij. V iskanju razkošja, poteze čopiča domišljivo do skrajnosti napno in jo potem spet zbrano umirijo v labirintu ugaslih gejzirjev.

Poln veselja do dela, poln gigantskih zamisli in za polno pest skrivnostno ujemajočih se barvnih kompozicij - to je slikar Daniel Leš. Da! V sončnih curkih njegove vizije sem si prešerno odžejal dušo in iz razstavljenih slik sem občutil kako utripa izrazito umetniško srce.

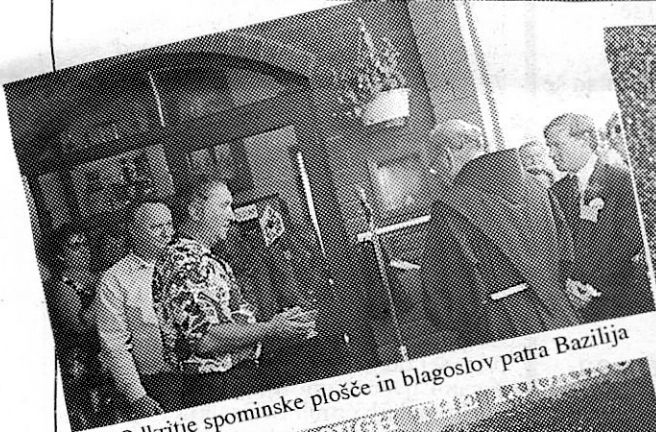
Z razstave SDM - sliko izdelala Suzie Belec

40. obletnica Slovenskega društva Melbourne

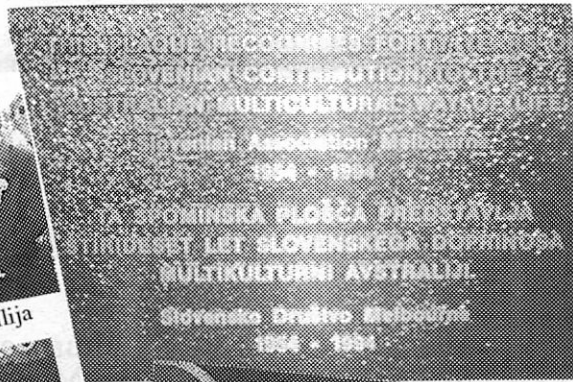
Fotoreportaža Stanke Gregorič
Kulturni program, razstava, spominska plošča

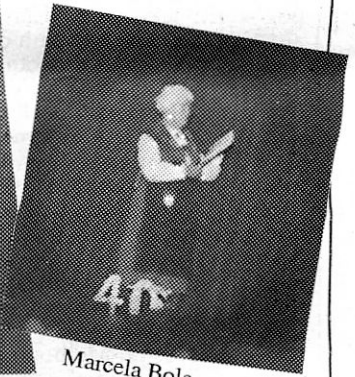
Z leve: Magda Pišotek
- organizatorica
programa in
Maria Penca -
pomočnica

Odkritje spominske plošče in blagoslov patra Bazilija

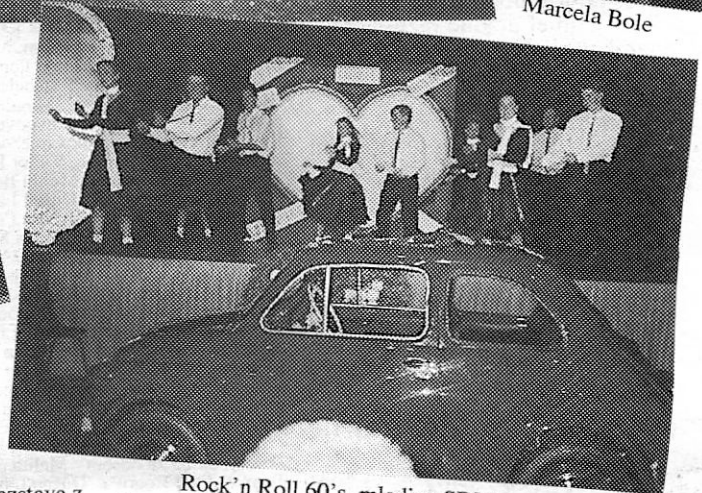
THE ASSOCIATION RECOGNISES THE
SLOVENIAN CONTRIBUTION TO
AUSTRALIAN MULTICULTURAL WAY OF LIFE
Slovenian Association Melbourne
1954 - 1994
TA SPOMINSKA PLOŠČA PREDSTAVLJA
STIRIDESET LET SLOVENSKEGA DOPRINKA
MULTIKULTURNI AVSTRALIJL
Slovensko Društvo Melbourne
1954 - 1994

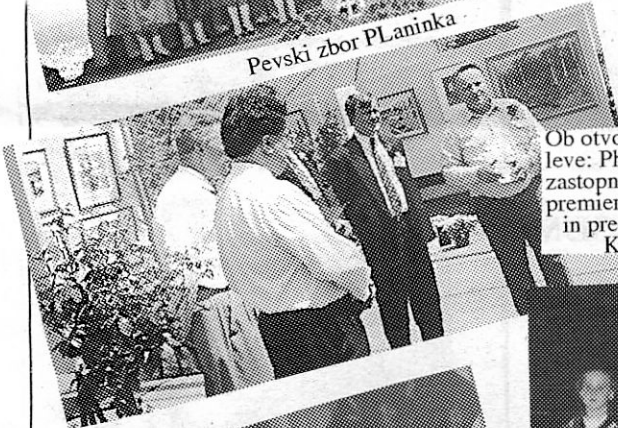
Marcela Bole

Pevski zbor PLANINKA

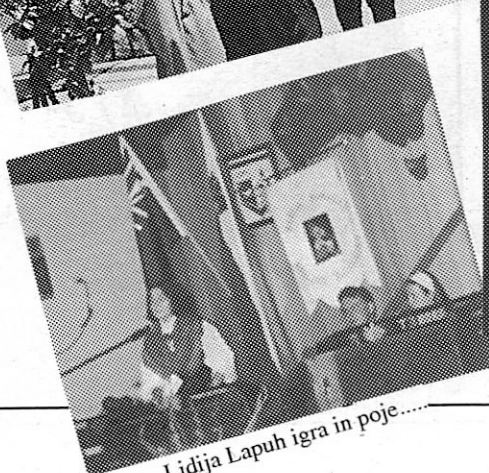
Rock'n Roll 60's, mladina SDM

Ob otvoritvi razstave z
leve: Phil Honeywood,
zastopnik viktorijskega
premierja Jeffa Kenneta
in predsednik SDM
Karel Bevc

Anica Kodila razstavlja ročna dela
Desno: predsednik SDM
Karl Bevc in Phil Honeywood

Lidija Lapuh igra in poje...

Alenka in Paul Paddle

40. obletnica Slovenskega društva Melbourne

Fotoreportaža Stanke Gregorič
Znani obrazi...

Ljubica Postružin

Aljaž Gosnar in dr. Peter Vencelj

Ljubica Postružin in Betka Belec

Levo:
Jožica Paddle
s hčerko
Alenko in
sinom Paulom

Naša zvesta naročnika...

Elica Rizmal

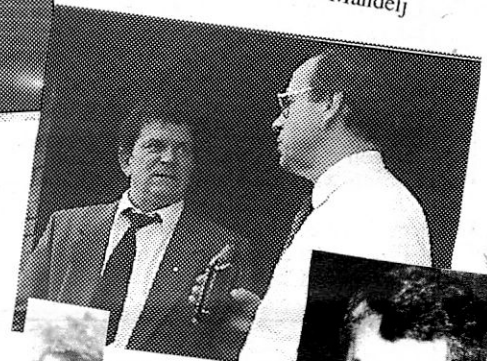
Viktor Baraga

Štefan Merzel

Olga in Jože Lah iz Sydneya

Peter Mandelj

Dino Rupnik in
Alfred Brežnik

Simon Špacapan

S sestanka z dr. Venceljem na SDM
Na sredini dr. Vencelj, levo Marjan Peršič, desno
Alfred Brežnik

Sasha Ceferin

Ivanka Kolačko

Lenti Lenko in pater Tone

Matija Cimerman

Vinko Rizmal

**IMPACT
INTERNATIONAL
PTY. LTD. - Sydney
Mr. Dušan Lajovic's
company**

**Winners of the
prestigious
DuPont Packaging
Award**

Los Angeles, November 4, 1994 -
Thirteen international food, non-food and
environmental packaging innovations
from France, Germany, Switzerland,
Australia and the United States were
honored at the Eight DuPont Awards for
Food Processing and Packaging
Innovation ceremony.

The Non-Food Category Winner:
The XBL Lajcan to Impact International
Pty. Ltd. Australia and Colgate-Palmolive
Company, Australia.

The Non-Food category recognizes
innovations that use plastic packaging in
industrial, cosmetic, medical or other
non-food-related industries, with potential
extension into food packaging.

The DuPont Awards for Food Processing
and Packaging Technology is an
international industry competition,
inaugurated in 1986 to recognize food
and non-food industry advances that use
plastic packaging materials. The
competition is sponsored by DuPont in
cooperation with the Campden Food and
Drink Research Association in
Gloucestershire, England and the National
Food Processors Association in
Washington, D.C.

english page

Winter School of Slovene Language

(January 15 - January 28 1995)

We invite you to visit the Winter School
for Slovene Language this winter. At the
winter school you will not only study
Slovene but also enjoy two weeks in
beautiful natural surroundings and take
part in a variety of sporting activities. (If
you can't ski, don't worry: we'll teach
you). We've successfully held 13 summer
schools at the Facility of Arts and more
than 1000 students from 50 different
countries have studied with us. This
experience will ensure that you receive
the very best instruction and use your
time as productively as possible. Meeting
Slovene people and students of Slovene
language from all over the world will be
a valuable part of your Winter School
experience.

LANGUAGE COURSES

Placement in Classes

At the beginning we test your knowledge
of Slovene and place you in the level that
is best for you. The courses are
elementary, intermediate and advanced.
Class size: 8 through 12.

Schedule

You will study for four 45-minute periods
a day (20 per week) from 3.00 pm to 5.15
pm. You can expect to meet friendly and
experienced teachers. Mornings are
reserved for sport - alpine skiing, cross
country skiing, walking, skating and
more. In the evenings you can gain a
further hour of language practice in
conversation, a workshop, listening to an
interesting guest speaker or watching a
film.

Reports and certificates

At the end of the winter school you will
receive a Certificate of Attendance of a
Slovene language course at the Facility of
Arts. Students who have complete the
advanced course can take the Test of
Slovene as a Foreign Language (which is
required by the University of Ljubljana
for further study).

PARTICIPANTS

Most participants are university and high
school students, but we also have older
participants. Participants must be at least
16 years of age.

ACCOMODATION

Participants will be accomodated in
Porentovdom in Kranjska Gora. Kranjska
Gora is a village in the north-west of
Slovenia close to the Austrian and Italian
borders. Pension (Guest-house)
Porentovdom has a very long tradition of
providing homely hospitality. Besides bed
and meals, they offer a fitness-weights
room and sauna, and facilities for
billiards, table-tennis and archery. In
addition, they have their own horses
which can be ridden even in winter.

PROGRAM COSTS

The fee for the Winter School for Slovene
Language is US \$ 599. The fee covers the
cost of classes, lectures and excursion,
acomodation in double and triple rooms,
including all meals, and a skiing
instructor. Charges for Ski-life tickets,
rental of ski equipment, sauna, fitness and
riding are not included in the price.
However, students can expect a 50%
discount on these costs.

REGISTRATION & PAYMENT

Mail:

- * the application form
- * a photocopy of your student's
international health insurance
- * the US \$ 50 non-refundable enrolment
fee
- * a short biography to "Poletna šola" by
December 20, 1994.

The enrolment fee is part of the tuition
fee. In the event that you are not able to
attend the course, the enrolment fee could
be transferred to the following year.
Payment should be made to the foreign
currency account number of Filozofska
fakulteta at Ljubljanska banka:
50100-620-107-010-25731-840-5065/2

VELEPOSLANŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE EMBASSY OF SLOVENIA

Advance Bank Centre-Level 6, 60 Marcus Clarke street, Canberra City, tel.: (06)
243 4830 fax: (06) 243 4827. Pisma in drugo pošto pošljite na naslov: Embassy of
Slovenia, P.O.Box 284, Civic Square, Canberra ACT 2608.
Veleposlanštvo je odprto vse delovne dni od 9.00-17.00 ure; uradne ure pa so od
10.00-14.00 ure. Odpravnik poslov: Aljaž Gosnar; upravno konzulami referent:
Tina Omahen.

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE
AVSTRALIJA (NSW in VIC)
Častni konzul Alfred Brežnik
Obisk urada izključno po dogovoru
(By appointment only)
tel.: (02) 314 5116;
fax: (02) 3996246

Poštni naslov:
P.O.Box 188 Coogee NSW 2034

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE
NOVA ZELANDIJA
Častni konzul Dušan Lajovic
Eastern Hut Road, Pomare, Lower Hut
(Wellington),
tel.: (04) 567 0027; fax: (04) 567 0024
Poštni naslov: P.O.Box 30247 Lower Hut, NZ
Poštni naslov v Avstraliji:
P.O.Box 5 Smithfield NSW 2164
tel.: (02) 604 5133; fax: (02) 604 009

and the receipt enclosed with the application form.
Alternatively, you can send a cheque addressed to "Pletna šola,
Filozofska Fakulteta". The rest of the tuition fee (US \$549) is
either paid to the same account number before school begins or
after your arrival, directly to the school - by cash or cheque.
Students who have already attended the Summer School or the
One Year School, are entitled to a 10% reduction in tuition
fees.

ORGANISED BY:

Department of Slavic Languages and Literature, The Faculty of Arts,
University of Ljubljana.
We look forward to seeing you at the Winter School of Slovene
Language
Prof Dr Mirko Jurak - President of the Slovene Summer School Board
Prof Dr Breda Pogorelec - President of the Summer School Program
Jana Zemljarič - Co-ordinator

Ask for the application form at the Slovenian Embassy - Canberra.

CONSUMPTION, 1993

COMMENTS

Weekly

The average household in Slovenia in 1993 had 3.00 members; in 1992, this figure was 3.15. Between 1992 and 1993, the number of members in employment fell from 1.20 to 1.08, while the average number of persons with their own incomes also fell, from 0.80 to 0.72.

The size of the household has been determined on the basis of the number of members in the surveyed households, since the method of the survey does not envisage the selection of households based on predetermined requirements regarding the number of household members.

Direct comparison of data per household for different years is impossible, since the average number of household members needs to be considered each time.

Money is the main source of available means of a household (89.8%). The situation was similar in 1992, when money accounted for 92.8%.

The share of incomes from pensions with benefits in the total available funds shrank from 20.0% in 1992 to 17.0% in 1993. The share of loans in available funds increased from 0.5% in 1992 to 2.8% in 1993.

The structure of available funds by socio-economic category of household understandably varies considerably. The surveyed farming households received 45.0% of their available funds from other incomes (income from farming), and 28.3% from the cash value of their own production. The situation in non-farming households is different; these received 2.8% of available funds from the value of their own production, and 50.5% from employment incomes.

The used funds of households fluctuate within the limits of available funds. The largest share (83.8%) goes on essential goods, including food, drinks, tobacco, clothing and footwear, housing, heating and lighting, furniture and other household equipment, hygiene and health care, education, culture and entertainment, transport, postal and telecommunications services, and other goods and services. The remainder of the used funds goes

on: loan repayments (1.3%), flat - house expenses (7.0%) and savings (7.9%).

The average for all households of expenditure on food is 26.9%, the largest portion of used funds. This figure rises to 32.1% in farming households, and drops to 26.0% in non-farming households.

The second largest share of expenditure on essential goods covers transport and services, rising from 12.1% in 1992 to 15.1% in 1993.

Compared to 1992, the used funds in 1993 showed an increase in the share of spending on furniture and other household equipment from 2.6% in 1992 to 4.4% in 1993, while the share of loans increased from 0.7% in 1992 to 1.3% in 1993. ≡

CULTURE

EUROPEAN PRIZE FOR YOUTH

The Slovenian clarinet player Mate Bekavac, a student at the Graz music and arts college in Austrian Styria, took part in a competition for the European music prize in Lisbon. The competition was organised by a Portuguese organisation in conjunction with the EMCY European Association which organises music competitions for youth. Matej Bekavac scored the highest number of points and won first place and the first European prize for youth.

FILM ART FEST

Between 2 and 14 November Ljubljana will host the international film festival - the Film Art Fest, for the fifth consecutive time. As many as forty three films will be presented over thirteen days and in four festival parts. Eleven of these will be documentaries which will make up a separate part. The festival programme will be divided into three other parts: Focus (ten films produced in Australia and New Zealand), Prospects (presentation of films by talented and mainly young film makers) and Premieres. The festival will officially open on 2 November at 20.30 in the Linhart hall of Cankarjev Dom, with a presentation of a documentary by the Dutch director Johan van der Kueken on the Sarajevo film festival, and a film by the American director Quentin Tarantin.

PRIVATISATION

COMPLETED IN 56
COMPANIES

The Agency for Restructuring and Privatisation has so far approved 332 out of 652 programmes on ownership transformation.

The agency's second accord has so far been given to 56 companies which have already completed the ownership transformation process.

Public auctioning of shares was approved to 20 companies, including Droga of Portorož, Kolinska Ljubljana, Mlinotest Ajdovščina, Pivovarna Laško, Mercator business system, Sava Kranj, Tekstilna Ajdovščina, Tosama Domžale and Fructal.

NEGATIVE TOTAL

Television Slovenia is preparing a film on one of the greatest Slovenian poets, Srečko Kosovel. The poet died when he was only twenty two. The film will be called "Negative total" and will be directed by Damjan Kozole. It will attempt to portray the life and work of Kosovel (idea by Tomaž Toporišič), which has already had a kind of introduction as the theatre director Matjaž Berger staged the poet's "Konsi" and futuristic soiree "Dung is gold" in Novo Mesto - the Slovenian town of avant-garde.

THE SLOVENIAN GALLERY
IN MADRID

The Slovenian gallery A+A in Madrid began the 1994/95 season of exhibitions on October 4 with an exhibition of paintings by Mrjan Gumil entitled Unconditional Condemnation of the Glance. The director of the gallery, Lidija Šircelj, became the first Slovenian cultural attaché at the Slovenian Embassy in Madrid on September 1. Before the end of this year, the gallery also plans to stage exhibitions by Gustav Gnamuš and the Spanish conceptualist, Nach Criada.

euro international pty.ltd.

EURO FURNITURE

Wide range of colonial furniture from Slovenia

Dining Settings
Rocking Chairs

Bentwood Chairs
Modern Bedrooms

Available at all leading furniture retail stores

EURO TRADING

Trading with Slovenia in chemical commodities, pharmaceutical products, metals, machinery, sporting equipment, food products and a variety of other products

SHOWROOM ADDRESS:

3 Dalmore Drive
Scoresby VIC 3152
Ph.: (03) 764 1900
Fax: (03) 764 1461

SYDNEY BRANCH:

2 A Bessemer Street
Blacktown NSW 2148
Ph.: (02) 671 5999
Fax: (02) 621 3213

A KONCU SE NASMEJTE...

Stanka in Reza se srečata na trgu. "Sinoči sem bila v operi." "In kaj si poslušala?" "Vse mogoče: obiskovalcem za mano so vzeli obrt, levi sosedeje so imeli karambol, pri desnih sosedih bo pa prišlo do ločitve."

Sin vodje gangsterjev pride domov od mature. "Kako je bilo?" "Odlično! Trije so me spraševali tri ure, pa jim nisem ničesar povedal!"

Gruzinec pride v Moskvo in sprašuje mimoidoče, kje je trgovina Princip. Nihče ne ve. "Princip? Prvič slišimo zanjo." Gruzinec se čudi: "Kako da potem pri nas, v Gruziji govore, da se v Moskvi v principu vse dobi?"

Mama naroča hčerki: "Odnese perilo na dvorišče in ga obesi na sonce!" Hči se kmalu vrne: "Ne morem obesiti perila: sonce je že previsoko." obesiti perila: sonce je že previsoko."

ĀODOVNIKI

Konrad

Jaka

Andrej

VSE NAJBOLJŠE

GLAS SLOVENIJE
JE ČASNIK ZA VSAKEGA SLOVENCA
BREZ IZJEME...

GLAS SLOVENIJE

Založnik: Založba GLAS

Ustanovitelji:

Dušan Lajovic, Alfred Brežnik, Štefan Merzel in Stanka Gregorič

Upravni odbor:

Dušan Lajovic, Alfred Brežnik in Stanka Gregorič

Uredništvo - glavna in odgovorna urednica, tehnično oblikovanje, umetniška izdelava, priprava strani:

Stanka Gregorič, 2/15 Allandale rd. Boronia, Victoria 3155

Telefon-fax: (03) 762 6830

Občasni sodelavci: dr. Stanislav Frank, Draga Gelt, Jožica Gerden, Lojze Košorok, Martha Magajna, Vinko Rizmal

Računalniška osnova za prvo stran: Draga Gelt; Logo: Frances Gelt

Distribucija: S.Z. Gregorič **Informacije: STA** - fax poročila slovenske tiskovne agencije, obvestila Veleposlaništva Republike Slovenije

Canberra in Konzulata Republike Slovenije - Sydney, Slovenec, Delo, Primorske novice, Družina, Mladina, Naša Slovenija, Rodna gruda,

revija Slovenija, Mladika, Slovenia Weekly, turistične brošure o Sloveniji, Radio SBS in 3 ZZZ ter posamezni poročevalci

Naročam GLAS SLOVENIJE

Priložen ček za:
letno naročnino \$ 50
ali polletno \$ 30

NASLOV: GLAS SLOVENIJE
2/15 Allandale rd.
Boronia, VIC 3155

Podpisani(a) .....

Ulica in kraj .....

Država ..... Poštna št. ....

Podpis ..... Datum .....

Tisk:

Bounty Print, 65 Heatherdale Road, Ringwood, Vic. 3134